

SZOFTVER

Kuthy Erika

Kalandozások a spanyol nyelvű internetes honlapokon

A számítógép elterjedtsége Spanyolországban

Spanyolországban a rendszeres Internet-használók aránya 2004. tavaszi adat szerint eléri a lakosság 31%-át. Ez 2003 tavaszához képest körülbelül 9%-os növekedést jelent. A lakosság viszonylag nagy részének (a családok körülbelül 50%-ának) van számítógépe, de otthon nincs mindenkinek Internet-használati lehetősége. A munkahelyén vagy az iskolában azonban szinte mindenki hozzájuthat a hálózathoz, ha akar. Az ország egész területén eléggé elterjedt az e-vásárlás (a városi lakosság körülbelül 20%-a vett már valamilyen terméket a számítógépen keresztül, a falusi lakosság körében ennél kisebb az e-vásárlások aránya, körülbelül az emberek 10%-a vett már valamilyen terméket ezen az úton). A fiatalok körében jóval elterjedtebb a számítógép mindennapos használata (közel 60%-uknak van otthon is gépe, az informatika az iskolákban az 1980-as évektől kezdve kötelező tantárgy), mint az idősök körében (közel 30%-uknak van otthon is gépük). Ebből a szempontból van némi különbség a viszonylag gazdag Katalónia és a jóval szegényebb Andalúzia, Castilla la Vieja között, de nem jelentős. A számítógépet a legtöbben e-mailezésre, internetezésre, játékra, vásárlásra, tanulásra használják. Ezeknek az adatoknak az alapján a spanyolok az Európai Unió 25 tagállama közül a 15. helyet foglalják el, Litvániával holtversenyben (*ld. az 1. táblázatot*).

Spanyolországban az 1990-es évek elején indult a Magyarországon is egyre népszerűbb e-tanulás. A 2000-es években a spanyol egyetemistáknak és főiskolásoknak körülbelül 20%-a tanul elektronikus úton, távoktatás keretében. Az *e-learning*-nek is nevezett oktatás keretében a hallgatók ugyanazoknak a köve-

telményeknek kell, hogy megfeleljenek, de egyéni ütemben haladhatnak a tananyaggal. Nagy szükségük is van erre a lehetőségre, hiszen munka mellett a tanulást nagyon nehéz összeegyeztetni a napi programmal. Az élethosszig való tanulást pedig világszerte egyre több országban propagálják a szakemberek, a gazdasági élet szereplői és a politikusok. Erre a tanulási formára majdnem minden szakon lehetőség is van, kivéve: orvosi tudományok, idegen nyelvek, művészeti tanulmányok.

Az Internetes honlapokról általában

Minden országban, így Spanyolországban is annyi hivatalos honlap létezik, hogy mindet lehetetlen sorra venni. A jelen beszámolóban így ez nem is célja. Az alábbi felsorolás inkább ízelítőt nyújt az olvasóknak az általam ismert honlapok szolgáltatásaival kapcsolatban. Természetesen a felsorolást ki-kiegészítheti a saját kedvenc weblapjainak a címével. A lényeg az, hogy ezek a lapok nagy segítséget nyújtanak a mindennapi munkánkhoz, napirendünk kialakításához, és jó esetben még szórakoztatnak is bennünket, sőt sok mindent tanulhatunk is belőlük.

Az idegennyelv-oktatásban különösen jól használható az Internet. A nyelvtanárnak elég egy kis barangolás a honlapok között, és rövid idő alatt annyi szöveget tölthet le, amennyit csak akar. Ráadásul ezek a szövegek autentikusak, ami különösen fontos a nyelvtanításban, de – saját tapasztalataimból kiindulva – arra azért felhívnom a figyelmet, hogy egy autentikus szövegben is előfordulnak helyesírási hibák, gépelési elírások. Ezeket könnyen kijavíthatjuk, ha az adott szöveget átmentjük a szövegszerkesztő programba. Mindenesetre érdemes ezzel foglalkozni, mert a diákok az érdekes szövegekből szívesebben tanulnak, és könnyen rászoktathatók arra, hogy ők is keressenek anyagokat az őket érdeklő témákkal kapcsolatban. Az sem baj, ha sztárpletykákat, sporthíreket olvasgatnak, hiszen ezek segítségével is lehet a nyelvet gyakorolni, és ezek is

1. táblázat. Az Európai Unió tagállamaiban a rendszeres Internet-használók számaránya a felnőtt lakosság százalékában

Ország	% 2003 tavasz	% 2003 ősz	% 2004 tavasz
Dánia	67	71	75
Svédország	67	70	75
Finnország	68	72	72
Hollandia	53	65	66
Németország	50	53	57
Ausztria	50	53	56
Nagy-Britannia	39	41	54
Szlovénia	40	50	50
Észtország	39	39	46
Franciaország	33	41	45
Olaszország	33	33	45
Belgium	41	44	44
Írország	36	40	40
Csehország	31	33	35
Szlovákia	22	27	33
Spanyolország	22	27	31
Litvánia	20	27	31
Görögország	24	26	28
Lengyelország	16	20	25
Portugália	24	24	24
Lettország	19	23	24
Magyarország	15	18	21
Luxemburg	nincs adat	nincs adat	nincs adat
Málta	nincs adat	nincs adat	nincs adat
Ciprus	nincs adat	nincs adat	nincs adat

Forrás: www.gfk.hu/sajtokoz/articles/0409301200.htm

hozzátartoznak az adott ország civilizációs ismereteihez. Nem beszélve arról, hogy egy idő után már könnyebb elérni, hogy magasabb szövegeket is keressenek és elolvassanak.

A legfontosabb spanyol portálok

Xacobeo (Jacobeo), Mundicamino, www.yahoo.com, www.yahoo.es, www.caminosantiago.com, www.santiago-compostela.net, www.consumer.es, www.ventalecamino.org, www.arrakis.es;

– újságok: www.virtual-spain.com/periodicos.html;

– napilapok: *El País* (www.elpais.es), *El Mundo* (www.elmundo.es), *El Correo*

(www.elcorreo.com), ABC (www.abc.go.com);

– hetilapok: *¡Hola!* (www.hola.com), *¡Qué Me Dices!* (www.quemedices.wanadoo.es), *Diez Minutos* (www.diezminutos.wanadoo.es);

– folyóiratok: *Muy Interesante* (www.muyinteresante.es);

– irodalom: www.los-poetas.com, www.elcatalejo.com;

– képzőművészet: www.arteguias.com, www.artehistoria.com;

– zene: klasszikus zene: www.articulosliterarios.pueblosespana.net, könnyűzene: www.lyrics.com,

lyricscafé.com, www.lyricsofsongs.com, www.reallyrics.com, www.surdelsur.com, www.todomusica.org, www.elflamencovive.es.

A www.yahoo.com című honlap spanyol változatán az Anuncios rovatban mindenféle hirdetést olvashatunk, például autóval, ingatlanl, házassági ajánlatokkal, munkával, bármilyen termék adás-vételével, utazással kapcsolatban. Elolvashatjuk a horoszkópokat is. Ezt a weblapot hetente frissítik. Aki szeret számítógépes játékokat játszani (és az ideje is megengedi), erre is lehetősége nyílik, a játékok többségére azonban regisztráció után lehet jelentkezni. A legbugyutább játékoktól (amelyekben adott várost kell elfoglalni a szörnyektől, vagy célba kell lőni, esetleg az ellenséget kell elpusztítani) a műveltségi vetélkedőig (amelyben vannak tényleg elég nehéz kérdések is) nagyon széles a skála.

Ugyanehhez a weblaphoz tartozik a www.yahoo.es honlap, amelyen a *Launch* szóra kattintva video klipeket nézhetünk–hallgathatunk meg (ha van a számítógépünkön CD-meghajtó). Egy baj van ezzel a rovatl: nem sok spanyol előadó szerepel rajta, ők is leginkább csak angolul. De spanyolul megtalálható Alejandro Sanz, El Arrebato, Ana Torroja, Hector y Tito, Nek és Pedro J. Hermosilla néhány dala is. Ugyanezt a lapot találjuk meg a főlap *música* címszava alatt is.

A *Correo gratis* című rovatban képeslapokat küldhetünk egymásnak különböző alkalmakra (Mikulás, karácsony, húsvét, születésnap és névnap stb.), vagy csak úgy. Vannak vicces és jókívánságokat tartalmazó lapok is. A *Noticias* szóra kattintva elolvashatjuk a napi híreket. (Ezt a rovatot naponta frissítik.) A keresőbe csak be kell írni, hogy milyen témában szeretnénk információhoz jutni.

A *Noticias* szóra kattintva és a *buscar* szóhoz beírva a minket érdeklő témát sok színes hírt elolvashatunk a nagyvilágból. Tettem egy próbát, beírtam a *política* szót. Ebből megtudtam, hogy az adott héten milyen törvényekről szavaztak a spanyol parlamentben – de ezt a cikket ma már nem érdemes keresni, hiszen ezt a honlapot hetente frissítik. Itt olvashatunk a sztárvilágról, moziműsorokról, sportról, megismerhetjük aktuális horoszkópokat,

feladhatunk és elolvashatunk apróhirdetéseket (adás-vétel: autó vagy más jármű, hangszer, ingatlan stb. tárgyban) és chatelhetünk is.

Ha a *viajes* szóra kattintunk, különböző spanyol tartományok és városok fényképe jelenik meg. A megfelelő fényképre kattintva kapunk egy térképet, amelyen bejelölik, hogy hogyan lehet oda a legkönnyebben eljutni. Információkat nyújtanak az autókölcsönzés, olcsó szállás lehetőségeiről, kellemes éttermekről, sportolási lehetőségekről, múzeumokról, a szabadidő megfelelő eltöltésének módjairól is.

A yahoo-nak van katalán nyelvű és spanyol nyelvű mexikói, argentin változata is.

Spanyol napilapok, hetilapok és folyóiratok a neten

A spanyol színes magazinokról (pl. *¡Hola!*, *¡Qué Me Dices!*, *Diez Minutos*) jó tudni, hogy sokkal színvonalasabbak a magyar *Kiskegyed*-nél vagy *Tiná*-nál. Valóban érdekes, fontos dolgokról lehet bennük olvasni, és a sztárinterjúk sem olyan lapos, érdektelen, semmitmondó témákról szólnak, mint a magyar *Story* vagy *Best* magazinokban. A legtöbb spanyol napilapnak és hetilapnak elolvashatjuk a neten az elektronikus változatát, nemcsak az országos terjesztésükét, hanem a helyiekét is. Ezeket a legegyszerűbben a google keresőprogramban lehet megtalálni, elég annyit beírni: *periódicos españoles* és választhatunk, hogy melyik újságot akarjuk elolvasni. De több olyan keresőlap is létezik, amelyen olasz újságokat találunk.

Az egyik legszínvonalasabb spanyol folyóirat a *Muy Interesante* című, amely hasonlít a Magyarországon is megjelenő *National Geographic*-ra. Internetes változata: www.muyinteresante.es, amely legalább annyira színvonalas, mint a kézbe vehető folyóirat. Ezen a portálon elolvashatjuk a legújabb természettudományos (biológiai, kémiai, fizikai, orvostudományi) felfedezéseket, de néha találhatunk társadalomtudományi (nyelvészeti, történelmi, politikatudományi) cikkeket is. A cikkek minden tudománnyal foglalkoznak: történelem, nyelvészet, kémia, biológia, fizika, számítástechnika, orvostudomány, űrkutatás

stb. Elolvashatjuk a következő havi szám tartalmát is, az *Interactivo* című rovatban pedig (a megfelelő hónapra, napra kattintva) megtudhatjuk, hogy egy bizonyos évben milyen fontos esemény történt aznap a sport, tudomány, politika világában. Azonban jó tudni, hogy ezek a szövegek egyszerűen nem nyomtathatók ki, mert túl szélesek. Mivel az internetes szövegekbe nem tudunk beleírni, érdemes a kinyomtatandó szöveget átmásolni a szövegszerkesztő programba, és ott úgy variáljuk, ahogy akarjuk. Ha megfelelő szélességűre változtatjuk át a szöveget, már ki tudjuk nyomtatni. A *Juegos* szó alatt érdekes, szórakoztató és valóban színvonalas játékok jelennek meg. A *La opinión del lector* rovatban az olvasók kérdéseit, hozzászólásait várják.

Ha a google vagy valamely másik kereső-programba beírjuk, hogy *periódicos españoles* vagy *periódicos de España*, megjelenik egy portál, amelyen többek között az *El País*, az *ABC*, az *El Correo* vagy az *El Mundo* rova-taiban barangolhatunk (Portada, Economía, Deportes, Cultura, Opinión). Ez azért jó, mert itt egy helyben találjuk meg a legnagyobb spanyol napilapokat és a legkülönbözőbb témájú cikkek között válogathatunk.

Spanyol nyelvű irodalom a neten

A spanyol nyelvű irodalom a reneszánsz és barokk korban, majd az azt követő évszázadokban is hatalmas értékekkel járult hozzá a világ kulturális gazdagságához. Mindenki ismeri például – tényleg csak kiragadva néhány ismert szerzőt – Garcilaso de la Vega, Jorge Manrique, Francisco Quevedo, Lope de Vega, Alarcón, de la Barca, Ortega y Gasset, Cervantes, Góngora és Federico García Lorca nevét. A XX. században több spanyol, illetve latin-amerikai író és költő kapta meg az irodalmi Nobel-díjat (Camilo José Cela, Gabriel García Márquez, Gabriela Mistral, Miguel Angel Asturias, Pablo Neruda). Ez a gazdagság tükröződik az Interneten is, hiszen nagyon sok weblap foglalkozik ezzel a témával. Most nézzünk ezek közül kettőt.

A <http://euskalnet.tz/Origenes> című lapon végigbarangolhatjuk az egész spanyol irodalmat a kezdetektől (a X. századtól, amikor a

vulgáris latin széttöredezett a különböző neolatin nyelvekre) egészen napjainkig. Az adott századhoz tartozó szerzők életrajzát és műveit böngészhetjük itt kedvünkre. Megtudhatjuk azt is, hogy az első spanyol nyelvű irodalmi alkotás (legalábbis amit mi ismerünk) a X. század környékén született, egy San Millá de la Cogolla kézirat. A honlapon végigolvashatjuk a különböző korokra jellemző irodalmi műfajok kiemelkedő alkotásait (coplákat, történelmi énekeket, énekeket, drámák, regények és novellák részleteit, barokk verseket stb.). Nagyon jól kezelhető a honlap, bár csak korok szerint ugrálhatunk benne, a szerzők vagy művek ábécérendjében nem.

A www.virtual-spain.com/literatura_espangola című lap hasonlóképpen működik. Több hasonló lap létezik, de ez a kettő is bőven elég arra, hogy végigbarangoljuk az egész spanyol irodalmat.

Spanyol képzőművészet a neten

A spanyol képzőművészet különösen a barokk korban alkotott maradandót, azt hiszem, senkinek nem kell bemutatni Velázquez, Goyát, Murillót vagy El Grecót, hogy csak a legnagyobbakat említsem. De ne feledkezzünk meg a XX. század egyik legnagyobb építész zsenijéről, a katalán Antonio Gaudíról, és festőiről, Pablo Ruiz y Picassóról és Salvador Dalíról sem. Természetesen ilyen gazdag anyaggal több weblap is foglalkozik, emeljünk ki közülük most néhányat.

A www.artehistoria.com című honlapon barangolva bármelyik spanyol festő, szobrász, építész életrajzát elolvashatjuk, és információkat gyűjthetünk munkásságáról is. Ha a *protagonistas en el arte* szócikkre kattintunk, ott továbbmehetünk a legnagyobb mesterek életrajzára (*biografías*) vagy a leghíresebb múzeumok, épületek fotóira (*galería*). Ha a google keresőprogramba beírjuk a keresett festő, szobrász, építész nevét, számtalan weblap jelenik meg. Ezek közül említésre méltó a <http://es.dir.alego.com> című, amelyen tartományok szerint vannak feltüntetve a mesterek és a leghíresebb alkotásaik is. A www.imageandart.com című honlapon is megtalálhatjuk bármely spanyol mester

életrajzát. A www.portalmundos.com, www.creighton.edu és www.geocities.com című honlapok hasonlóképpen működnek. Kimondottan Goya munkásságával foglalkozik a <http://www.goya.unizar.es>.

Spanyol zene a neten

a) Klasszikus zene

A spanyol zene – a klasszikus és a könnyű egyaránt – maradandó értékekkel járult hozzá a világ kulturális gazdagságához (mindenki számára ismerősen cseng például Manuél de Falla, Joaquín Rodrigo, Pau vagy Pablo Casals, Al di Meola, Paco de Lucía, José Carreras, Plácido Domingo, Jaume Aragall, Alfredo Kraus, Pedro Lavirgen, Montserrat Caballé, Teresa Berganza neve). Az opera műfaja ugyan Olaszországban született meg, a zarzuela viszont Spanyolországban. Ez az úgynevezett népi operett, amely műfaját tekintve a Magyarországon is népszerű operetthez áll közel, az operaénekesek számára viszont nagyobb kihívást jelent előadásuk, mint bármely operaszerep bemutatása. A szakmai csúcsot az operaénekesek számára a barcelonai Teatro Liceoban (katalánul Liceuban), a sevillai Maestranza színházban és a madridi operaházban való szereplés jelenti. A latin-amerikai zene képviselői közül is sokan tettek szert világhírré, például a mexikói származású gitárművész, Carlos Santana, az olaszul, spanyolul és angolul éneklő Puerto Ricó-i születésű José Feliciano, vagy napjaink egyik legnépszerűbb énekesnője, az angolul és spanyolul éneklő, columbiai származású Shakira. Jennifer López és Gloria Estefan ugyan az Egyesült Államokban élnek, de sohasem tagadták meg mexikói, illetve kubai gyökereiket, dalukat angolul és spanyolul adják elő. Ki ne ismerné a világszerte népszerű latin-amerikai népzene, amelyet eredeti charangón, sikun, zamponán szoktak előadni a külföldön élő zenekarok? Sok énekes is felveszi repertoárjába a *La cucaracha*, *El cóndor pasa* stb. című számokat.

A www.wikipedia.org című honlapon elolvashatjuk a teljes spanyol zenetörténetet, de rákattintva a keresett zeneszerzőre vagy darabra szintén sok érdekes információhoz

juthatunk. A főlapon be lehet jelölni, hogy milyen nyelven kívánjuk az információkat elolvasni (erre lehetőségünk nyílik angolul, franciául, hollandul, lengyelül, németül, olaszul, portugálul, spanyolul, svédül). A zeneszerzőket és a műcímeiket ábécérendben találjuk meg.

Mindenki tudja, hogy a flamenco spanyol–cigány–arab eredetű tánc, illetve zene, történetéről és leghíresebb előadóiról a www.lunadelolvidar.com című honlapon olvashatunk bővebben.

b) Könnyűzene

Az Interneten lévő, megszámlálhatatlanul sok, különböző nyelvű dalszövegeket tartalmazó honlapról szinte minden (régi és új) dal szövege letölthető. Az idegennyelv-tanításban nagy hasznunkra lehetnek ezek a weblapok, hiszen a diákok szívesen hallgatnak könnyűzenét, és szívesebben tanulják a nyelvet, ha Julio Iglesias, La Oreja de Van Gogh, Alejandro Sanz, Pedro J. Hermosilla, Ana Torroja vagy Enrique Iglesias „tanítja” nekik az új szavakat, kifejezéseket. A szövegekhez különböző szintű, változatos feladatokat is készíthetünk, teljes órai anyagot összeállíthatunk a segítségükkel. Kedvencem a www.lyricsofsongs.com című lap. Ezen öt különböző nyelven található dalszövegek: angolul, franciául, olaszul, spanyolul és portugálul. Amint megnyitjuk a lapot, megjelenik öt kis zászlócska, amelyek az adott nyelveket szimbolizálják. Ha a zászlóra kattintunk, megjelenik a fő lap, amelyen kétféle sorrendben található a dalok: az előadók és a címek szerinti ábécérendben. Az előadók esetében a vezetéknevnél is és a keresztnévnél is megjelenik a keresett személy (például Enrique Iglesias az E és az I betűnél is). Ha a névre kattintunk, előbukkannak az itt található dalok címei. Onnan már csak egy lépés a dal megtalálása.

Mindenkinek jó barangolást kívánok!

BIBLIOGRÁFIA

www.gfk.hu/sajtokoz/articles/0409301200.htm